

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1818/2024
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због два кривична дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Душка Аврамова, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Зрењанину К 57/14 од 03.07.2024. године и Кв 337/24 од 31.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНИМ УСВАЈАЊЕМ захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Душка Аврамова, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажна решења Вишег суда у Зрењанину К 57/14 од 03.07.2024. године и Кв 337/24 од 31.10.2024. године, тако што Врховни суд, поред досуђеног износа, окривљеној АА на име трошкова кривичног поступка – награде браниоцу ради присуства саслушању окривљене пред ПУ Зрењанин дана 01.08.2012. године и обављања поверљивог разговора са окривљеном истога дана, **ДОСУЂУЈЕ** још износ од по 67.500,00 (шездесетседамхиљадаипетстотина) динара за сваку предузету радњу – укупно 135.000,00 (стотридесетипетхиљада) динара, који ће бити исплаћен из буџетских средстава у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде, док се исти захтев у осталом делу **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Решењем Вишег суда у Зрењанину К 57/14 од 03.07.2024. године адвокату Душку Аврамову, на име награде за одбрану окривљене АА, досуђен је износ од 2.137.500,00 динара и обавезана је Република Србија – Виши суд у Зрењанину да на терет буџетских средстава, у року од 60 дана по правноснажности решења под претњом принудног извршења, именованом адвокату исплати наведени износ, на рачун означен у изреци.

Решењем Вишег суда у Зрењанину Кв 337/24 од 31.10.2024. године делимично је уважена жалба пуномоћника браниоца окривљене АА, адвоката Ненада Аврамова и преиначено је првостепено решење па је окривљеној на име награде за одбрану од стране адвоката Душка Аврамова, досуђен износ од 2.137.500,00 динара и обавезана је Република

Србија – Виши суд у Зрењанину да на терет буџетских средстава, у року од 60 дана по правноснажности решења под претњом принудног извршења, именованом адвокату исплати наведени износ, на рачун означен у изреци.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Душко Аврамов, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд утврди да је поднети захтев основан и укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, је делимично основан.

По налажењу Врховног суда основано бранилац окривљене АА у поднетом захтеву указује да је побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер окривљеној нису признати трошкови на име присуства саслушању окривљене у ПУ Зрењанину дана 01.08.2012. године и обављања поверљивог разговора са окривљеном истога дана.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Вишег суда у Зрењанину К 57/14 од 08.12.2022. године, поред осталих, окривљена АА, на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођена од оптужбе да је извршила два кривична дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика.

Бранилац окривљене АА, адвокат Душко Аврамов поднео је дана 17.01.2024. године, на основу специјалног пуномоћја, захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, који је изменио поднеском од 25.03.2024. године, у коме су опредељени трошкови који се односе на награду и нужне издатке браниоца у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, Виши суд у Зрењанину је побијаним првостепеним решењем одредио да се браниоцу, адвокату Душку Аврамову из буџетских средстава суда исплати износ од 2.137.500,00 динара, при чему је у првостепеном решењу детаљно наведено за које процесне радње на име одбране окривљене браниоцу припада награда и у којим износима, сходно одредби члана 10. став 3. и 11. важеће Адвокатске тарифе, према висини запређене казне за кривична дела за која је окривљена гоњена, а наведено је и који трошкови нису признати и досуђени и из којих разлога. Између осталог, суд је одбио да досуди трошкове на име награде за присуство браниоца саслушању окривљене у ПУ Зрењанину дана 01.08.2012. године и обављање

поверљивог разговора са њом истог дана, налазећи да наведене радње нису предузете пред судом, већ пред другим органом – МУП РС, ПУ Зрењанин.

Након тога, делимичним уважавањем жалбе браниоца окривљене, побијано првостепено решење преиначено је само у погледу изреке, тако што је другостепени суд напред наведени износ награде досудио окривљеној АА и одредио да се исти, из буџетских средстава суда, има исплатити браниоцу, адвокату Душку Аврамову.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 14) ЗКП, који регулише значење израза употребљених у том законiku, изразом „поступак“, прописан је предистражни поступак и кривични поступак.

Тарифним бројем 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 43/2023 од 26.05.2023. године), која је ступила на снагу дана 03.06.2023. године, прописано је, у ставу 1., да се под процесном радњом, у смислу одредби Тарифног броја 2,7 и 8 ове тарифе, подразумева свака радња полиције, јавног тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник, а у ставу 2, између осталог, је прописано да за сваку одржану процесну радњу којој је присуствовао, адвокату припада награда из Тарифног броја 1.

Тарифним бројем 6. исте Тарифе, прописано је да адвокату припада награда из Тарифног броја 1 за сваки обављени разговор са окривљеним који је лишен слободe или се налази у притвору или му је изречена мера забране напуштања стана, или се налази у затвору или другој установи за извршење кривичних санкција.

Чланом 69. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да ухапшени поред права из члана 68. став 1. тачка 2) до 4) и тачка 6) и става 2. овог законика, има право да пре него што буде саслушан, има са браниоцем поверљив разговор, који се надзире само гледањем, а не и слушањем.

Из списка предмета произилази да је окривљеној АА решењем МУП РС ПУ Зрењанин Ку 1681/12 ЛС од 01.08.2012. године одређено задржавање у трајању од 48 сати, које јој се рачуна од 01.08.2012. године у 08,30 часова када је лишена слободe, као и да је истог дана, у 13,20 часова, у ПУ Зрењанин – Одељење криминалистичке полиције,

сачињен записник о саслушању окривљене АА Ку 1681/12, због основане сумње да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, ком саслушању је присуствовао и бранилац, адвокат Душко Аврамов.

Наиме, бранилац окривљеног има право на награду за обављен поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања осумњиченог пред радницима МУП Србије, само у ситуацији уколико се ради о саслушању ухапшеног у смислу члана 69. став 1. тачка 2) ЗКП. Ово из разлога што одредбе из члана 69. став 1. тачка 2) ЗКП изричито прописују право ухапшеног на поверљив разговор пре првог саслушања, тако да овај поверљив разговор има другачији карактер у односу на каснији поверљив разговор током поступка. Поред тога, поверљив разговор пре првог саслушања има посебан значај зато што се у том саслушању окривљени врло често први пут изјашњава о оптужби, што је од посебног значаја у домену поштовања његових људских права, те одредбе члана 69. став 1. тачка 2) ЗКП изричито предвиђају право на повезљив разговор, а одредбом Тарифног бр. 6 признаје се накнада по овом основу – лицу лишеном слободе. За остале поверљиве разговоре након тога, бранилац не би имао право на трошкове.

Сходно наведеном, по оцени Врховног суда, не може се прихватити као правилан закључак Вишег суда у Зрењанину, изнет у образложењу побијаног решења – да окривљеној АА не припадају трошкови на име награде браниоцу адвокату Душку Аврамову за радње предузете пред ПУ Зрењанин - присуство саслушању окривљене дана 01.08.2012. године и обављање поверљивог разговора са лицем лишеним слободе истог дана, те да је надокнада ових трошкова у надлежности ПУ Зрењанин, који је као орган поступка дужан да их надокнади из буџетских средстава.

Наведени трошкови представљају трошкове учињене поводом поступка који је покренут против окривљене, а на чију надокнаду бранилац у смислу цитираних одредби има право, те о којима је суд био дужан да одлучи на тај начин што ће утврдити висину ових трошкова, те их исплатити браниоцу – адвокату Душку Аврамову, што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене.

Имајући у виду цитиране одредбе Законика о кривичном поступку и Адвокатске тарифе, те чињеницу да побијаним нижестепеним решењима окривљеној АА, нису досуђени трошкови кривичног поступка на које је имала право – за приступ браниоца саслушању окривљене пред ПС Зрењанин и обављање поверљивог разговора са окривљеном, а који трошкови имајући у виду да је окривљена правноснажно ослобођена од оптужбе, падају на терет буџетских средстава, то су у конкретном случају правноснажна решења, донета уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, како се то основано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА.

Стога је Врховни суд, делимичним усвајањем поднетог захтева у овом делу преиначио побијана решења, тако што је налазећи да окривљеној припада накнада на име награде браниоцу ради присуства њеном саслушању пред ПС Зрењанин и на име обављеног поверљивог разговора, сходно Тарифном броју 2. и 6. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, у износу од по 67.500,00 динара, за сваку од

наведених предузетих радњи браниоца, поред већ досуђених трошкова кривичног поступка, окривљеној АА досудио трошкове поступка у укупном износу од 135.000,00 динара, с обзиром да су радње браниоца предузете у фази истраге, када је против окривљене поступак вођен због два кривична дела злоупотреба службеног положаја у саизвршилаштву из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које кривично дело је запређена казна затвора у трајању од 2 до 12 година.

У осталом делу, исти захтев одбијен је као неоснован, из следећих разлога:

Наиме, бранилац истиче да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП и на тај начин, што суд није утврдио основицу за обрачун награде по основу Тарифног броја 1. став 2. тачка 1. важеће Адвокатске тарифе, којом одредбом је прописана примена одредби о стицају ради утврђивања запређене казне, када се у истом поступку окривљеном суди за више кривичних дела, што је и овде случај, због чега је према ставу браниоцу, основица за обрачун награде - 2000 поена, обзиром да је окривљеној претила максимална јединствена казна више од 15 година. Такође, према ставу браниоца, наведена повреда закона учињена је тиме што суд није досудио награду за одбрану окривљене са увећањем од 50%, у данима опредељеним у захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, на основу Тарифног броја 2. став 1. и 5. Адвокатске тарифе, као и увећање за рад ноћу 02.08.2012. године, које радње су предузете за време важења претходне Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката (Службени гласник РС 121/12).

Супротно наводима захтева, Тарифа о наградама и накнадама за рад адвоката (Службени гласник РС 43/23 од 26.05.2023. године) не може да се примени на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу у оним ситуацијама када такве радње нису биле тарифиране на исти начин или у истом проценту као што је то случај према Тарифи по којој је бранилац потраживао досуђивање награде, како су то правилно закључили нижестепени судови.

Бранилац окривљене такође указује да је другостепеним решењем учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП и на тај начин што тим решењем није одлучено о награди браниоца на име састава жалбе изјављене против првостепеног решења о трошковима кривичног поступка.

Међутим, како суд правног лека приликом одлучивања о жалби изјављеној против првостепеног решења о трошковима кривичног поступка, другостепеним решењем одлучује о оним трошковима који су садржани у захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка и који су предмет одлучивања у првостепеном поступку, док ће о трошковима који су настали код суда правног лека, суд правног лека одлучити посебним решењем, сходно одредби члана 267. ЗКП, то у конкретном случају правилно другостепени суд, побијаним решењем није одлучио о трошковима на име састава жалбе против првостепеног решења.

Поред овога, приликом доношења одлуке, Врховни суд је имао у виду и наводе захтева браниоца, којима се указује да окривљеној нису досуђени трошкови за разговор са

браниоцем док је била у притвору у пуном износу, већ само за један разговор. Међутим, како у овом делу бранилац у суштини оспорава оцену суда о томе који су разговори били нужни за одбрану окривљене, што представља чињенично питање и у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представља дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то Врховни суд, поднети захтев у овом делу није разматрао.

Имајући у виду изложено, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић